

Danmarks Sportsfiskerforbund

Til Miljø- og Fødevareudvalget

Vingsted, den 20. marts 2017

Miljø- og fødevareministeren har i et svar på spørgsmål 94 til L 111 kommenteret Danmarks Sportsfiskerforbunds henvendelse af 20. februar 2017, jf. L 111 . bilag 7, vedrørende risikoen for omfattende problemer med lakselus (*Lepeophtheirus salmonis*) i forbindelse med etablering af nye havbrug i Kattegat, som i givet fald kan udvikle sig til en meget alvorlig trussel mod de danske og svenske naturlige vilde havørredbestande samt de vest-svenske laksebestande.

Ministeren henviser nu i sit svar blandt andet til, at DHI er ved at afslutte udpegningen af lokaliteter i Kattegat til etablering af nye havbrug, og at DHI i forbindelse med dette arbejde har opstillet en række produktions- og miljømæssige kriterier med henblik på at lave en screening af hvilke områder i Kattegat, der er bedst egnede til produktion af regnbueørred. DHI har herunder opstillet et kriterium for risiko for infektion og spredning af lakselus, der angiveligt er baseret på notaterne fra DTU Aqua og DTU Veterinærinstituttet Aqua dateret henholdsvis den 6. juli 2016 og den 30. juni 2016 samt yderligere videnskabelige data.

DHI har således angiveligt som kriterium for risiko for infektion og spredning af lakselus betragtet bedst egnede forhold som værende, når saltholdigheden er under 23 ‰ i mere end 90 % af tiden. Det anføres videre, at der som optimal saltholdighed dermed angiveligt er brugt et mere restriktivt kriterium end den grænse, der er angivet i notatet fra DTU Veterinærinstituttet.

Danmarks Sportsfiskerforbund skal i den anledning gøre Miljø- og Fødevareudvalget opmærksom på, at det kriterium, som DHI har opstillet for at undgå risiko for infektion og spredning af lakselus, er helt utilstrækkeligt og helt uden fagligt og forskningsmæssigt belæg. Det er efter Danmarks Sportsfiskerforbundets opfattelse endvidere direkte misvisende, når der henvises til, at DHI's kriterium har fagligt belæg i de to notater fra DTU Aqua og DTU Veterinærinstituttet.

For det første er der intet fagligt og forskningsmæssigt belæg for at fastsætte grænsen for saltholdighed til 23 ‰ . Der er således i den meget omfattende internationale forskning enighed om, at den kritiske grænse for lakselus med hensyn til saltholdighed er saltholdigheden under 20 ‰ . Det fremgår således også af de to DTU notater, at det er denne kritiske grænse, som de to forskningsinstitutioner lægger til grund for deres faglige vurderinger. Og det er blandt andet også grundlaget for at man i Norge, hvor man har et stort overvågningsprogram vedrørende infektion og spredning af lakselus netop anvender et afgrænsningskriterium på 20 ‰ i deres modeller.

Nyere forskning viser samtidig, at når saltholdigheden er over den kritiske grænse på 20 ‰ , så er det ikke saltholdigheden, men høje temperaturer der er den afgørende faktor for

udvikling og spredning af lakselus. Denne forskning viser endvidere, at stillehavsvarianten af lakselus, der er nært beslægtet med den atlantiske variant af lakselus, tolererer saltholdigheder ned til 15 ‰ . Lakselus har stor tilpasningsevne, hvilket blandt andet kommer til udtryk ved, at de hurtigt udvikler resistens mod bekæmpelsesmidler. Som det også fremgår af notatet fra DTU Veterinærinstituttet, kan det således ikke afvises, at lakselus i de danske farvande har tilpasset sig lavere saltholdigheder end 20 ‰ .

For det andet er der intet fagligt eller forskningsmæssigt belæg for at fastsætte et kriterium om, at saltholdigheden skal være over grænsen for saltholdighed 90 % af tiden. Lakselus har en meget kompleks livscyklus, og de forskellige stadier har forskellig tolerancer overfor variationer i saltholdigheden, herunder også saltholdigheder under den kritiske grænse på 20 ‰ . Samtidig kan lakselus under de rette temperaturforhold gennemføre hele deres livscyklus på få uger. Lakselus vil således kunne udvikles og sprede sig selvom saltholdigheden kun i perioder er over den kritiske grænse: Lakselus kan således udvikle sig og spredes i perioder, hvor saltholdigheden ligger på 20 ‰ i langt mindre end 90 % af tiden.

Når der i ministerens svar henvises til, at DH1's risikokriterium har fagligt belæg i de to DTU notater, så er det som nævnt direkte misvisende. Man forholder sig i den sammenhæng alene til et enkelt løsrevet citat fra notatet fra DTU Veterinærinstituttet, nemlig at *der må forventes lakselus ned til 20 ‰ , men først decidederede problemer over ca. 25 ‰ +*

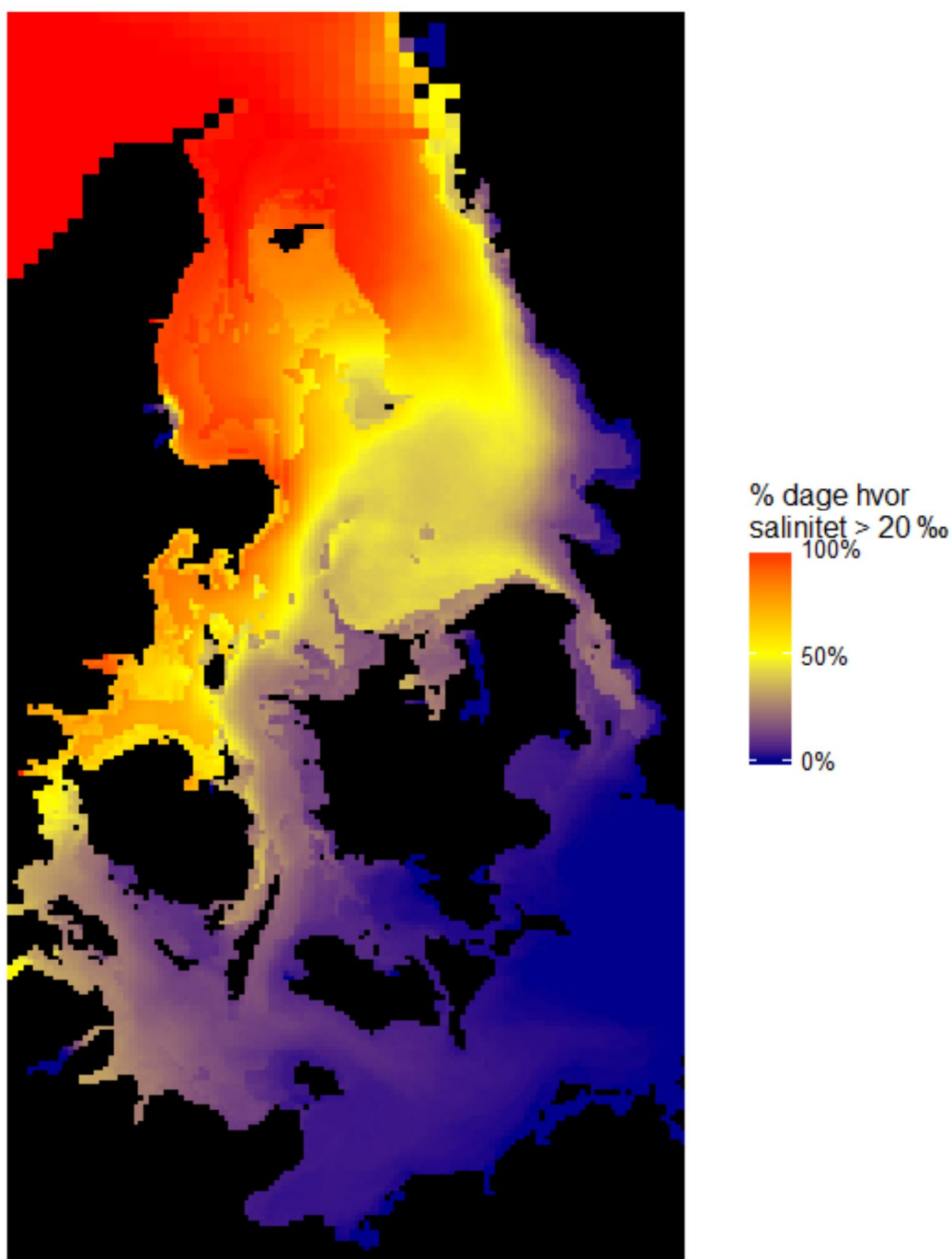
Man udelader imidlertid i den forbindelse, at DTU Veterinærinstituttet samtidig anfører, at der ikke er data til at understøtte en mere nøjagtig fastsættelse af denne grænse, og at det desuden er uvist hvilken effekt salinitetsudsvingene i området vil have for populationsdynamikken af lakselusene. Det fremgår endvidere også af notatet, at i områder med lave saltholdigheder, men hvor saliniteten fluktuerer, må det formodes, at fiskene kan inficeres med lakselus under perioder med høj saltholdighed.

Af notatet fra DTU Aqua fremgår det, at der i overensstemmelse med international forskning er anvendt en salinitet på 20 ‰ som kritisk grænse for, om lakselus kan give ophav til problemer for vildfisk eller ej. DTU Aqua har i notatet følgende vurdering af risikoen for problemer med lakselus ved placering af havbrug i Kattegat:

+ Kattegat varierer saliniteten betydeligt, både rummeligt og med årstiden . se link for en animation, der viser middel saliniteten i de øverste 15 meter af vandsøjlen (<http://130.226.135.83/temp/meanSalt.mp4>). Animationen viser bl.a., at saliniteten i hele Kattegat kan være omkring eller over den kritiske grænse gennem længere perioder. Dette gælder især områderne nord for en øst-vest linje mellem Grenaa på Djursland og Sverige samt ud for dele af den jyske østkyst.

Dette bekræftes desuden af figur 1 (Se nedenfor), der viser andelen af dage (i %), hvor saliniteten var over den kritiske grænse. Det skal bemærkes, at data er baseret på en model og dermed behæftet med en vis usikkerhed samt at variationen mellem år kan være betragtelig.

Det må forventes, at havbrug i alle områder, der periodevis har salinitet over den kritiske grænse, vil blive inficeret af lakselus. Hyppighed og intensitet af infektionerne på en given lokalitet vil efter al sandsynlighed påvirkes af både længde og stabilitet af perioder med høj-salint vand. Den store variation i salinitet i både tid og rum samt lakselusenes komplekse livscyklus og varierende tolerance overfor ferskvand mellem livsstadier, gør det meget vanskeligt at udpege områder i Kattegat, hvor havbrug kan etableres uden risiko for infektion.+

Figur 1. Andel dage (procent) af perioden 6.juli 2014 . 27. juni 2016, hvor saliniteten var over den kritiske grænse.

Med baggrund i de samlede faglige vurderinger i de to DTU notater og omfattende international forskning er der efter Danmarks Sportsfiskerforbunds opfattelse intet fagligt belæg for DHL's risikokriterium, der er baseret på en saltholdighed på mindst 23 ‰ i 90 % af tiden.

Med dette kriterium vil det formentlig kun være meget begrænset del af Kattegat, der vil blive udpeget som risikozone for infektion med lakselus. Men som det fremgår af de samlede faglige vurderinger i de to notater fra DTU Veterinærinstituttet og DTU Aqua, så vil der reelt være risiko for infektion med lakselus i hele Kattegat og helt ned i Bælthavet ved placering af nye havbrug i Kattegat.

Det er derfor Danmarks Sportsfiskerforbunds vurdering, at man med anvendelse af DHI's risikokriterium for placering af havbrug tilsidesætter ethvert forsigtighedsprincip og løber en meget væsentlig risiko for omfattende problemer med lakselus ved etablering af nye havbrug i Kattegat. Det kan i givet fald udvikle sig til en meget alvorlig trussel mod de danske og svenske naturlige vilde havørredbestande samt de vestsvenske laksebestande.

Det vil i givet fald udover de store naturmæssige ødelæggelser medføre, at årtiers store samfundsmæssige og frivillige indsatser for at genskabe de vilde danske ørredbestande sættes over styr. Det vil endvidere medføre, at det vil blive vanskeligere at leve op til miljømålet om god økologisk tilstand for fisk i de danske vandløb. Dertil kommer, at det vil medføre betydelige samfundsøkonomiske tab i forhold den omsætning og de flere tusinde arbejdspladser, som det danske lystfiskeri skaber.

Vi vil derfor endnu en gang opfordre Miljø- og Fødevareudvalget til at tage hele problemstillingen vedrørende lakselus i forbindelse med etablering af nye havbrug i Kattegat særdeles alvorlig og sikre, at problemstillingen vedrørende lakselus håndteres på et holdbart fagligt og forskningsmæssigt grundlag, hvilket ministerens hidtidige svar på de forskellige spørgsmål vedrørende lakselusproblematikken og DHI's risikokriterium bestemt ikke er udtryk for.

De er tværtimod udtryk for en helt uansvarlig negligering af denne problemstilling på trods af, at infektion og bekæmpelse af lakselus i dag er det helt afgørende problem for havbrugsudviklingen og for de vilde havørred- og laksebestande i en række lande, - ikke mindst i Norge.

Hvis et politisk flertal imidlertid på trods af de mange negative miljømæssige konsekvenser af regeringens og forligspartierne plan om udvidelse af havbrugsproduktionen . herunder den betydelige risiko for omfattende infektioner med lakselus . vælger at gennemføre denne plan, så bør det som minimum sikres, at der som i Norge i de fremtidige miljøgodkendelser af havbrug bliver fastsat vilkår i forhold til omfanget af infektioner med lakselus, og at der som i Norge iværksættes et omfattende overvågningsprogram i forhold til udviklingen af lakselus såvel i forhold til havbrugene som i forhold til de vilde havørred- og laksebestande.

Med venlig hilsen

Verner W. Hansen
Forbundsformand